

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Fél évre 3 frt — kr.
 Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árképzés nyelben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal:

Nagyenyedi
 Könyvnyomda és Papír-
 árugyár részvénytársaság
 Főter 38. szám alatt,
 hova egy a lap szellemi részét illető
 közlemények, mint az előfi-
 zetések és hirdetések ber-
 mentesen küldendők

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése június végével lejárt, tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket ideje korán megújítani sziveskedjenek.

A „Közérdek” előfizetési díja:

egész évre 6 frt — kr.
 fél évre 3 „ — „
 negyed évre 1 „ 50 „

A „KÖZÉRDEK”
 szerkesztősége és kiadóhivatala.

A kormány és a nemzetiségek.

(Sz. N.) Érdekes belépésről kapunk hírt; u. i. Sierbán Miklós, az egyetlen román nemzetiségi képviselő, belépett a szabadalvúpartba, honnan még a Bánffy-kormány alatt a nemzetiségi kérdés miatt lépett ki.

Mi örömmel üdvözlünk mindenkit a szabadalvú táborban, dacára annak, hogy azt már szinte kellesténél nagyobbak találjuk, csupán csak tisztázni szeretnők az eszméket Sierbán ur belépése felett.

Kíváncsiak vagyunk, melyek voltak azok a vezermotívumok, melyek a temperamentumos román honatyt a szabadalvúpart kebelebe vezették.

Vajjon meglegszik-e ő a jog, törvény és igazság jeligével, vagy talán azt reméli, hogy a nemzetiségi politikában az engedmények terére készülünk lépni; s meg fog lazulni az a kemény ellenőrizés, amelylyel a nemzetiségek, különösen pedig a románok tulkapásait és hazaárulásait kísérjük, s ahol csak lehet, megakadályozzuk? — Ha ezt reméli Sierbán ur, akkor mihamarább kénytelen lesz ismét elhagyni sorainkat, ha azonban jóhiszeműleg jött közeink, mintegy demonstrálva, hogy ime, a hazafias románok mindenhol helye van az ország legjobbjai között, a hatalom árnyékában ép úgy, mint az ellenzéki kurucok táborában: úgy kétszeres örömmel üdvözljük belépését.

De engedményekről, de lankadásról szó sem lehet, s Magyarországon nem képzelhető kormány, mely elejtse a nemzetiségi kérdést, vagy paktáljon a nemzetiségekkel engedmények árán, — mert azt tenni Magyarországon hazaárulás lenne.

A Széll-kormány, melynek jeligeje a jog, törvény és igazság — fogja ezt legkevésbé cselekedni, mert a magyar állam joga megkövetelné idegen nyelvű polgáraitól is, hogy hű fiaik legyenek a hazának; a törvény nálunk nem ismer csak magyar állampolgárt, tartoznak bármely nyelvű nemzetiséghez, az igazság pedig megköveteli, hogy aki a haza ellen támad, az megbűnhődjék, s hogy ne engedjük népünket az igazsággal a homlokegyenest ellenkező rágalmak által félrevezettetni, vagy pedig magunkat Európa előtt román diákok rágalmi következtében pellengérré állíttatni.

Semmiféle nemzetiségi szervezkedést tehát, mely arra alakul, hogy bennünket Európa előtt rágalmazzon, hogy idegen nyelvű honfitársainkat ellenünk lázítsa, Románia felé gravitáljon s államot alkosson a magyar államban, nem engedhet meg a kormány, még ha Sierbán, vagy a szász képviselők bizalma meg is szűnnek e miatt.

Azonban nincsen semmi okunk feltételezni Sierbán képviselő urról, sem pedig a szász képviselő urakról, hogy ők ilyen nem egészen hazafias reménykedéseket fűzzenek a Széll-kormányhoz, annál kevésbé, mivel mint képviselők tájékozva lehetnek az ilyen életbevágó kérdések felől, — de mivel némely nemzetiségi körökben olyan gaudiumot keltett a nemzetiségi ügyosztály feloszlata, s ennél fogva olyan tulzott reményeket táplálnak, melyek egyenesen sértők a kormány hazafiasára — szükségesnek tartottuk megmondani a magunkét, a magyar szabadalvúparti nézetet és felfogást.

A nemzetiségi ügyosztály feloszlata, mint a sajtóból tudjuk, a volt nemzeti párt kedvéért történt, annak a sajtója sürgette, annak a sajtója osztotta a nemzetiségi sajtó örömét fölötte.

Végre is, mikor egy párt egy másikba beolvad, bizonyos udvariasságot kell vele szemben tanúsítani; ennek az udvariasságnak esett áldozatul, úgy hisszük, a nemzetiségi ügyosztály, mely megtörte az erdélyi román agitációt.

Jó ideig nem is fogják újra szervezhetni veszedelmes hadseregöket a hirhedt agitátorok; — az idő alatt pedig Széll Kálmán fogja tudni újra szervezni a nemzetiségi ügyek vezetését, s egy pillanatig sem lehet szándéka elejteni a nemzetiségi kérdést.

Az Emke alsófehérvármegyei főkegyeletének közgyűlése.

Nagy-Enyed, 1899. júl. 9.

Az Emke alsófehérvármegyei főkegyelete vasárnap, e hó 9-én, ujjászervezése céljából Csató János alispán, főkegyesületi elnök előlülésével népes értekezletet tartott, melynek lefolyása a következő volt:

Csató János elnök az értekezletet megnyitva és üdvözölve a szép számban megjelent egyesületi tagokat, felfejti az összehívás indító okait, az ujjászervezés szükségességét és indítványozza, hogy az alapszabályok kellő módosítása szükséges, hogy a főkegyesület életképes működést kifejthesse. Kéri az értekezlet tagjait, hogy az új szervezkedésre nézve mondják el véleményüket és hozzák meg a kellő határozatokat.

Az elnök kijelentéseire elsők Gáspár János szólott; helyesli az elnök indítványait, főleg szükségesnek tartja az alapszabályok módosítását és a taggyűlés új rendezését, részletesen ismerteti a főkegyelet mostani alapszabályait, rámutat azok hézagaira és parolítja az elnök azon indítványát, hogy a jelen értekezlet és illetőleg közgyűlés azon célból, hogy az új szervezetet megalkothassa, jelen alkalommal válassza meg a szükséges választmányt és tisztí kart, ennek lesz azután feladata az egyület ujjászervezni, a tagok gyűlését reformálni és az alapszabályzatok módosításával a főkegyeletet életképesé tenni.

A közgyűlés az előterjesztett indítványt egyhangulag elfogadva, az elnök az indítványt mint a közgyűlés határozatát enuncziálja, mire a tisztújítás és az új választmány megválasztása következett.

Csató János elnök a főkegyesület elnökének szép szavak kíséretében Zeyk Dániel főispánt ajánlja; a közgyűlés egyhangulag és lelkesedéssel az Emke alsófehérvármegyei főkegyesülete elnökévé Zeyk Dániel főispánt választja meg.

Zeyk Dániel a tagok éljenzése között az elnöki szeket elfoglalva, beköszöntőjében igéri, mikép az Emke főkegyesületének működését tőle telhetőleg mindig támogatni fogja. Az elnök megválasztása után a tisztikar egyhangú felkiáltással a következőkép alakult meg: Alnökök: Csató János alispán, gr. Bethlen Sándor nagybirtokos. Titkárok: Gáspár János vármegyei főjegyző, dr. Ebergényi Sándor főispáni titkár. Pénztáros: Benedek Gábor. Ellenőr:

TÁRCZA.

A kis herceg hódítása.

Irta: Szeredai Leo.

A falu egész népe kiállt az utcára, mikor a muszka lovas katonák bevonultak. A sok kozák ló alatt dübörgött a föld s az egyenruhák meg a meztelen kardok csillogtak-villogtak a napfényben.

Az oroszok elcsigáztak, fáradtak voltak a nagy uttól, melyet megtettek, és hogy aztán a templom előtt megállapodtak, ki-ki sietett a számára kijelölt szállásra.

A kis Dukarov Gregorovics Vladimir hercegnek, aki hadnagy volt, Szentgróthyék kastélyában jutott szállás. Mindjárt el is ment oda és hamarosan megtudta, hogy özvegy Szentgróthy Andrásné egymaga van odahaza.

A herceg beköttette lovát az istállóba és aztán úgy, ahogy volt, le se verve magáról az ut porát, bejelentette magát Szentgróthyé asszonynál. Mert hamarosan tul akart esni azon kötelességén, melyet az udvariasság diktált s amelyen művelt ember még háboruban se teheti tul magát: hogy bemutatkozzék a ház asszonynak. Hogy az jól fogadja-e, nem jól fogadja-e, szivesen látja-e, azzal nem sokat törődött. Hogy nem valami nagy rokonszennvel látják magyar háznál őt, aki eljött hadakozni a magyarok ellen, azzal tisztában lehetett. De hát az mindegy volt neki. A földelőg az, hogy kényelmes pihenőhelyhez jusszon, ahol végre valahára kinyújtózkodhassék.

Néhány pillanatig a herceg, aki nagyon fiatal, bajszatlan, leányos arcú ember volt, ott várakozott az

előszobában, aztán mikor a ház öreg inasa kitárta az ajtót, habozás nélkül belépett, katonásan összecsapta a bokáját, könnyedén meghajította magát és azt mondta:

— Asszonyom, Dukarov Gregorovics Vladimir vagyok, hadnagy ő felsége a czár hadseregében. . . Ide szállásoltak be.

Kemény, katonás hangon mondta el ezt, olyanféle határozottsággal, mintha azt akarná kifejezni, hogy:

— Itt vagyok és itt maradok, akár tetszik, akár nem. Szentgróthy né nemán csak a fejével biccentett. Mert mit is mondhatott volna az érkezett vendégnek? Azt, hogy hozta az Isten? Magyar asszony hogy üdvözölhetne volna az Isten nevében az orosz katonatisztet — akkor?

Hát csak a kezével intett a hercegnek, hogy foglaljon helyet s aztán megszólalt:

— Vártam önt, herceg. Az első emleten lesz a szobája. Azt hiszem, elég kényelmes!

— Oh, asszonyom, — felelt a herceg — a kényelem mellékes. Háboruban különben se lehet az ember válogatós. Nem is fogok sokáig alkalmatlankodni.

— Meddig maradnak?

— Öt-hat napig, ha valami közbe nem jön!

A herceg úgy találta, hogy özvegy Szentgróthy Andrásné még mindig elég csinos asszony. Sőt határozottan érdekés asszony volt, tetől-talpig gyászruhában, kissé szürkülő hajával és nagy fekete szemével, melyek úgy ragyogtak, mint a gyémánt.

Dukarov Gregorovics Vladimir herceg nem sokáig időzött a ház asszonynál és néhány udvariasszó után föllállott, hogy távozzék. Szentgróthy né csak akkor vette

szemügyre a hadnagyot. S amint végignézett a fiatal ember alakján, egy pillanatra mintha összerázkódott volna. Aztán tágra nyílt szemekkel, de bensőségteljesen nézett a hercegre, követte a tekintetével még akkor is, mikor ez kilépett az ajtón, úgy, hogy Dukarov Gregorovics Vladimir azt gondolta magában:

— Ejnye beh furcsán nézett rám ez az asszony! . . . Ugy látszik, nagy hatást tettem rá!

*

A kis hercegnek tetszett a gondolat, hogy megjelene hatással volt Szentgróthy nére. Ha nem volt is már fiatal asszony, de hát nő volt s az ő férfiúi hiuságának nagyon jól esett, hogy a ház urnője nem fogadta közbömbösen, ellenszennvel, sőt olyan nagyon melegen nézett a szemébe.

Mert annyi bizonyos, hogy az a tekintet gyöngéd, nagyon gyöngéd volt, úgy, hogy a herceg azt mondta magában:

— Vigyen el engem az ördög, ha ebből kaland nem lesz!

Este, amikor a bajtársaival összekerült, el is dicsekedett vele vacsoraközben:

— No, azt hiszem, hogy hódítást tettem, és azt hiszem, hogy Szentgróthy né az első pillanattól kezdve igen gyöngéd érzelmekeket táplál irányomban.

— Szép és fiatal?

— Hát hiszen épen fiatalnak nem igen lehet nevezni. Már benne lehet a negyvenes éveken, de teriutgette, még elég takaros portéka! Valóságban junói alak és a szemei oly csudálatosan szépek, hogy szinte

Tóth Miklós, Választmányi tagok: Kovács Gyula polgármester, Müller Mihály főügyész, Szilágyi Farkas, dr. Farnos Árpád főorvos, Szász József főszolgabíró és dr. Varró László vármegyei főjegyző.

A tisztikar megalakításával a közgyűlés végét érte; az új tiszti karnak és választmánynak lesz most feladata az alapszabályok módosításának tervezetét előkészíteni és azt egy újabb közgyűlés elé terjeszteni.

A gazdasági egyesület működéséről.

— Választmányi ülés. —

Az alsófehérmegyei gazdasági egyesület választmánya a hó 10-én — hétfőn — délelőtt választmányi ülést tartott. A választmány tagjai közül részt vettek az ülésen: Csató János, Szalánczy Lőrincz és Jenő, Zeyk Kálmán, Tóth Miklós, Müller Mihály, dr. Szaniszló László, Gáspár János, Kovács Gyula, dr. Varró László, Konecz Albert Z. Szöcs Sándor, dr. Winkler Albert, Szántó Károly.

Zeyk Dániel elnök az ülést megnyitva, Székelyhidyi Viktor egyesületi titkár terjeszti elő az elintéztet igénylő ügyeket. Felolvassa Darányi Ignác földmívelési miniszternek köszönő levelét, melyben a miniszter a gazdasági egyesületnek köszönetet fejezi ki azon alkalomból, hogy az egyesület őt a borhamisítók elleni erélyes fellépéséért üdvözölte. Felolvastatik ugyancsak a földmívelési miniszternek rendelve, melyben tudatja, hogy az eddigi évi segélyt az egyesületnek jövőre nézve is megadja. Bejelenti egyesületi titkár, hogy a pénztár, bizottság jelenlétében, Balogh Ferencz új pénztárnoknak átadott.

A vármegyei filloxa-bizottság kéri az egyesületet, mikép a miniszterhez felterjesztett kérését, melyben kéri, hogy a miniszter Nagy-Enyeden egy 20 holdas amerikai szőlőtelep rendezését eszközölje, a gazdasági egyesület is pártolólóg támogassa; a választmány szívesen hozzájárul e kéréshez és annak hathatós támogatása céljából intézkedések tételére az elnököt kéri fel, bizottságul ez ügyben Tóth Miklóst, Kovács Gyulát és dr. Szaniszló Albertet küldi ki. Tudomásul veszi a választmány, hogy Mórógyi István vinczellér-képezdei igazgató szolgáltatottára Budapestre rendeltetett be és helyébe a nagyenyedi vinczellér-képezde vezetésével Gálffy János bízott meg. Tudomásul veszi a választmány, hogy az állatkiállítás sikerült és elvben kimondja, hogy hasonló kiállításokat minden év május hó 4-én rendezni fog, és köszönettel veszi tudomásul, hogy a kiállítás reprezentatív költségeit Nagy-Enyed város fedezte és jövőre nézve is fedezni hajlandó. A miniszter értesíti az egyesületet, miszerint Alsófehér vármegyéet a nagyszabású állategészségügyi felügyelői körzetből a kolozsvári körzetbe osztotta be. Öröndetes tudomásul veszi a választmány, hogy a népies téli gazdasági felolvasások a folyó évben eredményesebbek voltak, mint a múlt évié. A folyó télen 3000-nél több gazda hallgatta végig a 27 előadást. Bejelenti egyesületi titkár, miszerint a folyó évben az egyesületbe rendes ta-

gokul Reinbold Olivér, Sombory Sándor, Szász József gazdatiszt Czintosról, Gráma Sándor és Monora, Farkastelke, Szászpaták községek léptek be. Végül határozatilag kimondja a választmány, mikép a nyár folyamán a havasi községek valamelyikében gazdasági előadást fog rendezni és ennek megtartására Szász József járási főszolgabíró, választmányi tagot kéri fel.

Vizakna legrégibb családjai.

Vármegyénk városai és falui multját véve, igen érdekes tudni, ismerni azon családok neveit is, melyek azok lakói voltak egykor, s amelyekből némelyek most is kihalva nincsenek.

Huszonöt évi kutatásaim folytán Vizakna legrégibb családjai közül következőknek jutottam tudomására részint hivatalos, részint családi okmányok folytán:

I. Magyar és szász családok 1222—1600-ig.

1222: Vizaknai Geréb család. 1319: Gáspár, Kosoly. 1354: Küffmann, Buly, Schuler, Bulger (Bolgár), Lyze, Vitricho. 1464: Cseh, Magyarai. 1465: Kapusi (Kapeos), Koltsár. 1566: Haller, Nagy, Szalay, Speck, Hintz, Saly, Bonck (Bank), Székely (Zekel), Bross, Pollai. 1567: Mészáros, Benedek, Hamar, Szász, Mogosi, Fodor, Sánta, Thot. 1568: Hoprig (Hoprich), Szilágyi, Gentzy, Kaun. 1583: Sárosi, Litterati, Orthovai. 1585: Boronkay, Porka, Porkolab, Balásfi. 1592: Czyorba (Csorba), Hajdw (Hajdu). 1593: Dévay, Tokeli, György. 1595: Kathona, Földvári, Fejérvári, Kolossi, Kovács, Lajos, Lengyel, Lakatos, Atros. 1597: Hopperti, Cszimadia, Brannitska, Tutory. 1598: Dombay. 1600: Szabo, Pistoni, Brassai, Budai, Forray, Sárdi, Libai, Balogh, Vajda, Pap, Kis, Ács, Takács, Sutoris, Molnár, Varga, Christoph, Gyujtó, Váradi, Makai, Igeni, Kneszi.

II. A román családok közül csak 1685-ből találtam:

Azefine, Bobes, Berebuna, Bukur, Butnár, Bogarin, Csizmas, Csirgodi, Déderlat, Albuly Dragomir, Demeter, Domnar, Duma, Dotkos, Dumitru, Ermenyon, Eöczellon, Gaczka, Gorgon, Gaudi, Horgos, Haczingan, Illia, Kerkes, Komsa, Kusokar, Kracsun, Koczofan, Karabulya, Kotó, Komsa, Kurtány, Kaskul, Kriszta, Lukacz, Luka, Mohon, Moldovan, Mokán, Marina, Muntyan, Minetu, Maczan, Maresi, Milyén, Manu, Munczul, Morár, Popa, Purvuly, Pirce, Oprisor, Oprián, Oroloczán, Pakuraly, Pazitor, Rotár, Roska, Raduly, Sinke, Szakadati, Szin-gatin, Sebesán, Szirbuly, Trombicza, Tutu, Tarcsa, Vlad, Vesteman, Visde, Veji.

Szentkatolnai Bakk Endre.

Tanügy.

Évzáró vizsgák a zalathnai áll. ipari szakiskolában.

— Beküldött. —

Gondolom, nem lesz érdektelen e lapok t. olvasó közönsége előtt, ha megynék ezen szépen fejlődő, mondhatjuk az iparos ifjuság szakszerű képzésében már is

oly dicséretreméltó sikereket elért intézet évzáró vizsgáiról beszámolunk.

Junius hó 30-án a II. és III. évfolyambeli növendékek vizsgája tartott meg a szak- és közismereti tantárgyakból. Nagyszámu érdeklődő közönség hallgatta végig e vizsgákat. Öröm sugárzott le mindnyájunk arcáról, hallva az ifjuság szép, precíz feleleteit; látva azt, hogy mily ernyedetlen szorgalommal igyekeztek elsajátítani azokat az elméleti ismereteket, melyeknek czélja a szakképzettség mellett egy lelkiileg is művelt iparos-osztály megteremtése.

A vizsgák második napja, jul. hó 1-je, a szakiskola történetében valóságos ünneppé szamba megy.

A IV. és I. évfolyambeli növendékek vizsgáztak e napon Vig Albert iparokt. miniszteri biztos elnökléte alatt. Jelen volt a vizsgákon Tordai Imre, a központba beosztott szakiskolai igazgató is, szintén mint miniszteri kiküldött.

Különösen emeljük ki a IV. évfolyambeli növendékek vizsgáját.

Az a kiváló paedagogiai tapintat, az a szeretetteljes modor, amellyel Vig miniszteri biztos a vizsgákat vezette, azok az igazán praktikus kérdések, amelyeket a növendékek mindenikéhez intézett, valóban meglepett mindenkit. Az ipari szakoktatással foglalkozók részére pedig tanulmány számba ment, hogy mily irányban, minő elvek alapján kell az ifjuságot a hazai ipar művelésére, amelytől hazánk jövője függ, méltóképpen előkészíteni. Mint a bányász behatol a föld mélyébe, hogy az elrejtett kincseket bárminő fáradságteljes munka árán is felszínre hozza: ugy hatolt be Vig min. biztos is az ifjuság szívébe és lelkébe, hogy az intézet lelkes tanerői által négy éven keresztül annyi buzgósággal, annyi lelkesedéssel elhíntett szellemi kincseket onnan kiaknázza. Minden egyes felelet biztos záloga volt annak, hogy ezen életbe kilépő ifjak díszére lesznek a hazai iparnak.

Említsük meg még azt a két szép beszédet is, amelyeknek egyikét Vig min. biztos mondotta, kitartásra, ernyedetlen munkásságra serkentvén az életbe kilépő ifjuságot; a másikat pedig Alexy Gy. f. ü. b. elnök tartotta, Isten- és hazaszeretetre s a becsületes munkásságra buzdítva őket — s ezzel áttérhetnénk az ifjuság gyakorlati irányu kiképzetésére.

Az ifjuság rajzai s gyakorlati munkáiból kiállítás volt rendezve. Mindnyájunk bámulatát keltette föl az a gyakorlati készség, az a finomított izlés, amely az egyes munkadarabokon látható volt. Ily irányban vezetett ifjuságnak biztos a jövője. Jöjjenek ide a rövidlátók s saját meggyőződésük, szerzett tapasztalataik alapján mondjanak bírálatot a szakiskoláról. A kőfaragói szakon levő növendékeit szívesen, örömmel látják bármely műhelyben, végzett kőcsiszoló növendékei pedig bizonyára nem lesznek kénytelenek szabómesterségre menni, van ezen ifjuságban annyi képzettség, van annyi lelki erő, hogy megálljon a maga lábán. Főtanhatóságának pedig van gondja arra, hogy őket addig is, míg a kőcsiszoló iparnak piacot teremthetünk: elhelyezze, törekvésükben támogassa.

Mily rövidlátás, vagy talán épen rossz akarat kell ahhoz, azt állítani, mint azt nem régen egy pár napilapban olvastuk, hogy ezen iskolának végzett kőcsiszoló

elbűvöli velük az embert . . . Útni fogom a vasat, amíg meleg!

— Hiába, Gregorovics Vladimir, — mondta az egyik tiszt — neked mindig szerencséd volt a szerelemben. — Az igaz! — hagyta rá a kis herceg és önelégült pillantást vetett a kis zsebtükrébe, aztán pedig azon gondolkodott, hogy miként közeledhetnék Szentgróthy felé.

Meglátogassa még egyszer? Hogyan, micsoda czimen? Nem akarta a dolgot feltűnően csinálni, bár egészen bizonyosra vette, hogy Szentgróthy né egy csöppet se haragudnék meg, ha újabb vizitet tenne nála.

Ej, legjobb lesz a dolgot a szerencsés véletlenre bízni! — gondolta végül.

Csodálta volna, ha Szentgróthy Andrásné nem keresi a vele való találkozást, és ebben nem is csalódott. Valahányszor hazament a szállására, mindannyiszor ott találta magával szemben a ház asszonyát, aki mindannyiszor olyan gyöngéden és bensőségteljesen nézett rá, mint első alkalomkor, sőt megfordult utána és nézte, csak nézte, amíg el nem tűnt a szeme elől.

De szót sohase váltottak és a herceg hiába várta, hogy meghívást kapjon Szentgróthy Andrásnéhoz.

Dukarov Gregorovics Vladimir sehogysem értette a helyzetet és nem tudta mire vélni az asszony magaviseelkedését. Vaknak kellett lennie, ha észre nem veszi, hogy Szentgróthy né a legmelegebb érdeklődéssel viseltetik iránta. De hát akkor miért huzódzik tőle és miért nem keres rá módot, hogy a herceg megközelithesse anélkül, hogy tolakodónak lássék? Hisz a nők oly ügyesek az efféleben és oly szépen el tudják ren-

dezni, hogy az első lépésre bátorítsák a férfit, aki iránt érdeklődnek.

Ilyen bátorítást a herceg sohase tapasztalt Szentgróthy Andrásné részéről. Ha Gregorovics Vladimir üdvözölte a ház urnójét, ez némán, egy fejbólintással köszönt neki. Azután szeretetteljes gyöngédséggel nézett ugyan rá, de egyetlenegy mozdulattal se bátorította föl, hogy megszólítsa.

Harmadik nap a bajtársai megkérdezték a hercegtől: — No, mennyire vagy azzal az asszonnyal?

— Tudja Isten! — felelt Dukarov Gregorovics Vladimir. — Csak ott tartok, ahol az első nap s egy lépéssel se haladtam előre. Pedig vigyen el engem az ördög, ha Szentgróthy né nem szerelmes belém!

Hat nap multán az orosz katonák megint utra készültek. Délben voltak elvonulandók és a herceg kevéssel az indulás előtt még bucsulátogatást tett özvegy Szentgróthy Andrásnéval.

Némileg boszankodott, hogy csalódott a várakozásában. Egész bizonyosan hitte, hogy egy kis szerelmi kalaudja lesz s ime semmire se ment. Az igaz, hogy alkalma se nyílt rá.

— Én tehát megint elmegyek, asszonyom! — mondta a herceg, amint megállott a gyászruhás asszony előtt. — Mielőtt eltávozom, meg kell köszönnöm a szíves vendéglátást.

Szentgróthy né ismét azzal a különös tekintettel nézett a fiatal emberre.

— Merre mennek? — kérdezte.

— Arad felé, asszonyom.

— És visszajönnek-e még erre?

A herceg vállat vont és mosolyogva felelt:

— Háboruba megyek, asszonyom. Ki tudná megmondani közülünk, visszajön-e onnan?

— Igaz, igaz . . . Hát menjen herceg. Él még az anyja?

— Él.

— Ugy isten őrizze őt! Nem fájalom, hogy önk elhagyják ezt a helységet, de hogy őn eltávozik, azt szinte sajnálom!

A herceg meglepetve kapta fel a fejét, amikor Szentgróthy né kissé remegő hangon elmoundta neki ezeket. Hát nem ugy hangzott-e ez, mint egy valomás?

— Hogyan, asszonyom, — szolt Gregorovics Vladimir — ön azt mondja, hogy sajnál? És szabad-e tudnom, mivel nyertem meg rokonszenvét eunyire?

Szentgróthy né ránézett és a szemében mintha egy könnyesepp ragyogott volna, mikor azt mondta:

— Mert ön, herceg, nagyon hasonlít a fiamhoz, aki elesett Branyiszkonál . . . Tizennyolcz éves volt . . .

És bucsuzól az asszony odanyujtotta a kezét a hercegnek.

Dukarov Gregorovics Vladimir tisztelettel hajolt rá arra a kézre, hogy megcsókolja.

S ahogy kilépett a házból, megindultan gondolt egy fehérhaju asszonyra, aki messze Moszkva városában bizonyára aggódva vár hírt róla, aki eljött hadakozni nagy Magyarországra.

növendékei kénytelenek voltak a korongot ollóval váltani föl! A mult tanévben 2 köcsizoló növendék, az idén 3 végezte az iskolát. Vándorbotot egyik sem vett kezébe, hanem elhelyezték az itteni szakiskolában, amelyben végeztek, s amelynek köcsizolati munkáit megbámulta a messze külföld s az idegenek ezre. Ez az igazság! Ebből egy talpalatnyit sem engedünk; minden ellenkező véleményt rosszakaratú ráfogásnak kell tekintenünk.

Az I. éves növendékek vizsgája a d. u. órákban tartott meg.

Az iparoktatás vezető férfiai, a szakiskola f. u. bizottsága és a tantestület között fennálló, mondhatnók szeretetteljes viszonyt igen szépen jellemzi a szakiskola igazgatójának vendégszerető asztalánál eltöltött rövid idő is. A szép tiszteletben sem volt hiány. Felkészítetett Lukács Béla ö exellenziája, mint a szakiskola megteremtője, Sztéryny József min. osztálytanácsos, mint a magyar iparoktatás egyik legfáradhatatlanabb munkása; Vig miniszteri biztos, aki szeretetteljes modorával lelkesedést önt az iparoktatás munkásaiba; Tordai Imre miniszteri kiküldött; a lelkészek; a f. u. bizottság és a tanári kar. Vajha ezen ifju intézet jövőben is hasonló szép sikereket érne el nemcsak a hazai iparoktatás terén, hanem ezen exponált helyen a hazafias érzés ápolásában is!

Vegyes hírek.

— **Áthelyezés.** Ó császári és apostoli király Fellege, folyó évi július hó 4-én kelt legfelső elhatározásával, Veress Jenő kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott gyulafehérvári kir. törvényszéki bírónak, eddigi minőségében, a kolozsvári kir. törvényszékhez saját kérelmére leendő áthelyezését legkegyelmesebben megengedni méltóztatott.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Vargha Zsuzsanna okleveles kisdédvönöt a topánfalvi állami kisdédvodához óvónővé kinevezte.

— **Uj tanítónő leányiskolánknál.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a nagyenyedi áll. pol. leányiskolához segédtanítónői minőségben Szongott Jozefa okleveles tanítónőt nevezte ki.

— **Zeyk Dániel** főispán hivatalos körútjában kedden e hó 11-én a magyarigeni járás főszolgabírói hivatalát és Magyar-Igen nagyközség ügymenetét és pénzkezelését vizsgálta meg. A főispán — kinek kíséretében voltak dr. Ebergényi Sándor főispáni titkár és Horváth Miklós vármegyei főszámvevő — a reggeli vonattal érkezett M. Igenbe és nyomban a hivatalos vizsgálatot kezdte meg. A tapasztalt rend, pontosság és az ügyek gyors és lelkiismeretes elintézéséért Csuka Domokos járási főszolgabírónak teljes elismerését fejezte ki. A főispán és kísérete az esteli gyorsvonattal visszatért Nagy-Enyedre.

— **Török Bertalan** országgyűlési képviselő, lapunk főszerkesztője, a tegnapi napon állandó nyári tartózkodásra Nagy-Enyedre érkezett.

— **Tisztújító közgyűlés.** Nagy-Enyed város képviselőtestülete szombaton, e hó 15-én d. e. 11 órakor a főjegyzői állás betöltésére céljából a vármegye alispánjának elnökletével rendkívüli közgyűlést tart.

— **Filloxera.** Az Alsófehér vármegye nagyenyedi járásához tartozó Csombord községében a filloxera jelenléte konstataltatva, a földmivelési miniszter e községre nézve a zárlatot elrendelte.

— **A nagyenyedi ipartestület** f. hó 9-én, vasárnap, délelőtt tartott közgyűlésében az üresedésbe jött titkári állásra Adorján Elek ügyvédjelöltet választotta meg egyhangulag.

— **Kecskekői EKE kirándulás.** Az EKE alsófehérvármegyei osztálya, mint halljuk, igen érdekesnek és kellemesnek ígérkező kirándulást tervez f. hó 22-én a hegyaljai „Kecskekői”-re. A kirándulás programjának megállapítására Csató kir. tan., alispán, az osztály érdemes elnöke, f. hó 14-én d. e. 11 órára a választmányt egybe is hívta, s ha az idő kedvező lesz, bizonyára ez az egy napos kirándulás is méltóan fogja gyarapítani az osztálynak e téren megyszerzte elismert jó hírnevét.

— **A kereskedő ifjak** majálisa vasárnap este a fedett táncz helyiségben szép eredménnyel folyt le. Szép és nagyszámu közönség vett részt az igen szépen sikerült és rendezett mulatságon. A négyeseket 40—60 pár tánczolta. Dicséret illeti a kereskedő ifjakat, hogy ilyen szép mulatságot tudtak rendezni és maguk is hozzájárultak, hogy jótékony intézeteink egyik tevékenyebbike anyagilag gyarapodjék.

— **Olvasó közönségünk figyelmébe.** Ez uton is felhívjuk t. olvasóink figyelmét azon kiválóan érdekesnek mutakozó estélyre, melyet Szacsavay Sándor színművész, a debreczeni színház tagja, rendez szombaton este a nemzeti szálló nagytermében. Alkalmunk volt a műsört látni és az igen érdekesen van összeállítva ének, szavaltat és zenéből. Rizzi Margit, az operaház tagja, opera részleket fog énekelni; Nagy Dezső czimbalom-művész kíséri. Karacs Imre, a debreczeni színház tenoristája, fog énekelni operarészleteket és magyar népdalokat. Szacsavay Sándor drámai szavaltatokat ad elő. Nagy Dezső, az országosan ismert czimbalom-művész, művészi czimbalomjátékával egészíti ki a műsört. Helyárak a rendezés: 1 frt, 50 kr és 40 kr.

— **A vizaknai jul. 4-iki honvéd-ünnepélyről szóló tudósítás** kiegészítésül a következő sorokat vettük: „A jelzett ünnepély valóban igen szép és meghatározó volt, mi a színészek dicséretére és dicsőségére válik. — Szívet-lelket meghatározó és könyeket hullatató volt legkivált az a jelenet, midőn az alkalmi szép beszéd elmondása és a csatában résztvevő színészek nevei felolvasása után a színészek nevében Lőrinczy Sándor öreg színész, 1848/49-iki honv. főhadnagy, a koszorut a megirt módon és szavak között a sirra lehelyezte. Ott ő magában a pihenő honvédekért egy Miatyánkot elmondva elmélázott. Mire a legtöbb nő, azután a férfi színészek előtte magukat meghajtva hozzájárultak s neki a legnagyobb tisztelettel kezét csókoltak, ki viszonzásul mindenike arczon csókolt. A színészek kézcsojkaik által az 1848/49-iki honvédek iránti kegyeletes mély tiszteletüket fejezték ki. A vizaknai csatában résztvevő színészek neveinek felolvasása által pedig fogadtást tettek, hogy mint azok, a hazát, ha kell, fegyverrel is szolgálni készek. A csatában résztvevő színészek voltak: Nyiri József Mátyás-h., Nagy Pista 11. z. a. őrmester, Ligethy Kálmán nő-főhadn., Csiky Károly Mátyás-h., Göde N., Lenkey Istv. Mátyás-h., Némethy Gábor, Rózsáági N., Szentkuty Mihály főhadn., Bóssy N., Petőfi Sándor koszorus költőnk, aki Rónai név alatt színész is volt. A színészek ezen névjegyzékét szentkatolnai Bakk Endre szolgáltatta át, s ő is kérte fel a színészeket az ünnepély rendezésére jul. 3-án, amidőn a honv. emléknél világitást is rendezett. Azonban az ünnepély az esőzés miatt jul. 4-ikére halasztatott, midőn igen szépen és meghatározóan elvégződött a leirt módon, szentkatolnai B. E. a színészeknek fáradságukért lejövet az emléktől köszönetet mondott, utána tiszt. Borbáth Pál ur is. Julius 9-én derék színezeink a legnagyobb hazafias lelkesültséggel „A ranylakodalm” című színművet adták, mire figyelemzetés szempontjából többszöri mozsárlövést is eszközöltettek.”

— **A marosujvári sósfürdőn** július 8-ig az állandó fürdővendégek száma 181, az ideiglenes vendégeké 386.

— **Értesítés.** A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi Kollégiumának jogakademiáján az 1899—1900. tanévre a beiratások f. évi szeptember 1-étől 8-áig eszközöndők; az előadások pedig szeptember 9-ikén veszik kezdetüket. Utólagos felvételnél szept. 9—11-ik napján dékáni, azután pedig tanári kari engedélylyel lehet helye. Azok az egyéves önkéntesek, akik tényleges katonai szolgálatukat f. évi szeptember hó végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok határideje szeptember 1-étől 15-éig terjed. Jegyzet. A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a kollégium kebelében fennálló tápintézet kedvezményeiben (az erre nézve megállapított félévi díjak a következők: ebéd és vacsoráért 31 frt, ebédért 19 frt). Az erre érdemesek igényt tarthatnak a kollégium által évenként kiosztani szokott ösztöndíjakra; valamint a szegénysorsuak tandíjmentességre, tápintézeti díj engedésére s a jelentékeny alaptőkével rendelkező „Jogász-segély-egylet” támogatására számíthatnak. A jogakadémiai ifjusági, valamint a kollégiumi nagy könyvtár a hallgatóság rendelkezésére fog állani. Mindennemű felvilágosításokkal szívesen szolgál — Eperjes, 1899. május havában — a jogakademia igazgató-sága.

— **Állategészségügyi kimutatás.** Veszettség: Mihálczfalva 1 udvar, Miriszló 1 udvar, összesen 2 község 2 udvar. Takonykór és bőrféreg: Tompaháza 1 udvar. Sertésvész: Alsó-Gárd 13 udvar, A-Maros-Váradja 1 udvar, Benedek 11 u., Borbánd 1 udvar, Csüged 5 u., Demeter-Patak 4 u., Gyulafehérvár 1 u., Hosszutek 1 u., Karácsonfalva 1 u., Karna 3 u., Kisfalud 4 u., Kozslárd 1 u., M-Becze 7 u., M-Csesztve 1 u., M-Kapud 1 u., M-Ujvár 3 u., Nagy-Enyed 1 udvar, Szent-Benedek 8 u., Táté 1 u., Tompaháza 1 u., Veresegyháza 11 u., Vadverem 15 u., Vajasd 1 udvar, Miriszló 1 u., összesen 24 község.

— **Az automobilos tűzoltók.** A párisi tűzoltóság, mely katonailag is kitűnően van szervezve, legújabb kísérleteket tett automobil kocikkal helyettesíteni a lovakat. A megejtett kísérletek kitűnően beváltak és el lett határozva, hogy egy éven belül az automobil szolgálatot Páris egész területén behozzák.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenkint, — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes HENNEBERG-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát fogyasztóknak postabérlés és vámentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig posta fordultával küldenek: HENNEBERG G. selyemgyár (es. és kir. udvari szállító) ZÜRICHBEN. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. (2).

A szépség

emelésére és fentartására legkitűnőbb, teljesen ártalmatlan, vegytiszta és zsírintes készítmény a

Margit-Crème.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pörsenést, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat és himlőhelyeket, megkoros egyéneknek is üde, bájos arczint kölcsönöz. Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arczon levő ránczokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Crème. Ha az arczot naponként Margit Crémével masszírozunk, nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arczisztatlanságok tűnnek el, hanem a ránczok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyek öregség, gondok, betegség stb. okoztak.

Övszer a nap és szel befolyása ellen. Nappal is használható. Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit hölgypor 60 kr. Margit szappan 35 kr. Margi fogpép (Zahnpasta) 50 kr. Rosetter hajregenerátor az ősz hajnak eredeti színt adja vissza, 1 frt.

Hajszőkítő, bármily haját aranyzóképre fest, 50 kr és 1 frt.

Tanochinin pomade, legjobb hajápoló és növesztő 35 és 50 kr.

Világosvári Bohus hajszepedő délczeg, szép hajszu nevelésére, 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN

Arad, Deák Ferencz-utca 12.

Bel- és külhoni gyógyszerészi és hygienikus különlegességek, kötszerek, toilett-czikkok raktára. 1—10 1854. Telefon 111. szám.

Raktár minden gyógyszerárban.

3 frton felüli rendelmények bérmentve küldetnek.

Szám 1477—899.

Pályázati hirdetés.

Alsófehér vármegye alvinczi járásában a borbereki segédjegyzői és ezzel összekötött anyakönyvezetői állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom ez állást elnyerni óhajtoakat, hogy képesítésüket, életkorukat, valamint eddigi alkalmatlanságukat igazoló okmányokkal fölszerelt kérelmüket folyó évi augusztus hó 26-ig hozzám adják be.

Ez állással készpénzfizetés czimén 500 frt s dologi kiadás czimén 75 frt, összesen 575 frt s javadalom van egybekötve.

A választás Alvincz községhezánál folyó évi augusztus hó 28-án d. e. 9 órakor fog megtartatni.

A járási főszolgabírótól.

Alvincz, 1899. július hó 5 én.

Pongrácz, főszolgabíró.

1851 2—3

5958. szám.

1899. polg.

Idézési hirdetés.

A gyulafehérvári kir. törvényszék közhírré teszi, hogy miután az alvincz-n.-szében-vöröstoronyi vasut részvénytársaság kisajátítási ügyében az alsófehérmegyei közigazgatási bizottság a hi-telesített kisajátítási tervet megküldötte, ennek folytán a jelzett vasut által érintett és az

alvinczi 16. számú tjkvben 1390, 908, 32. számú tjkvben 922, 51. számú tjkvben 1407, 74. számú tjkvben 1737, 84. számú tjkvben 928, 579. számú tjkvben 907, 590. számú tjkvben 906, 1128. számú tjkvben 923, 1190 sz. tjkvben 1406, 1338. számú tjkvben 920, 921. és 1981. számú tjkvben 1335, 1336, 1399/4, 1399/5. helyrajzi szám alatt foglalt ingatlan részletek kártalanítása iránti eljárás eirendeltetett és tárgyalási határnapul **1899. július 25.** napjának délelőtti 9 órája Alvincz községéhez kitűzetett, melyre a vasut-részvénytársaság, továbbá az összes telekkönyvi érdekeltek azzal idéztetnek meg, hogy egyik-másik fél elmaradása az 1881. XLI. t.-cz. 46. §. értelmében a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot nem fogja gátolni. A távollevők és ismeretlen tartózkodásuak részére gonduokul Issekutz János gyulafehérvári ügyvéd lett hivatalból kinevezve.

A gyulafehérvári kir. törvényszék polgári bíróságának 1899. jun 21-én tartott üléséből.

Nemes János, elnök. 1847 3--3 **Péterfy Albert,** t. jegyző.

Legjobb alkalom

azon szülőknek, kik gyermekeiket a német nyelvben oktattatni kívánják.

Két német diák, kik mostantól kezdve **augusztus 15-ig** itt fognak tartózkodni, hajlandó a **német nyelvben**, kívánatra a **hegedűjátékban** is oktatást adni.

Bővebb felvilágosítást e lap kiadóhivatala nyújt.

3-3 1849

1068. számhoz. tkvi 1899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Popa Todor lui Zaharie végrehajtónak Mihelezn Nikulaj végrehajtási szenvedő ellen 83 frt s jár iránti végrehajtásos ügyében a besenyői 133. számú tjkvben foglalt A + 1. r. sz. 407, 408. hr. sz. ingatlanára 200 frt; A + 3. rend 832. helyrajzi szám alattira 32 frt; A + 4. r. 880. hr. sz. a. 52 frt; A + 5. rend 1435, 1436. hr. sz. ingatlanokra 79 frt; s végül A + 6. rend 63 24390-ed rész legelő illetményre 2 frt megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1899. évi **augusztus hó 1-én** d. e. 10 órakor Besenyő

községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság telekkönyvi kiadóhivatala.

Balázsfalván, 1899. évi április hó 24-én.

Haubensild Károly,
kir. telekkönyvi kiadó.

1853 1-1

Az előpataki ásványos gyógyviz

a világ legelső égvényes vasas vizének ismertett el. **Szénsav- és vastartalomra föltulmulja az eddig ismert összes vasas vizeket**, nem vévén ki Pymont, Spaa és Schwalbachot is.

A vasas vizek közül az által tünik ki, hogy **hajtó-sókat tartalmaz és szén-savas natronra nézve felülmulja az összes említett vizeket**, mi által világhírű a **gyomor jótékony hatására.**

Gyógyító hatása az előpataki ásványos gyógyviznek kitünően bevált: a **gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorgöres, gyomorégésben, máj- és lépdagánatokban, sárgaságban, epekövekben, egyáltalában gyermekeknel a szervezet ép és erős kifejlődését vas- és mésztartalmánál fogva meglepően elősegíti**

Az előpataki ásványvizeket nem csak a betegek használják, egészséges embereknek is üdítő italul szolgál s különösen borral vegyítve a háztartásnál általános használatban van.

Kapható minden jelesobb fűszerkereskedés és vendéglőben.

Főraktár Nagy-Enyed, Gyulafehérvár, M.-Ujvár, Tövis és ezek vidékére:

SCHÖNBERGER MÓR urnál

Nagy-Enyeden, Magyar-utca 52. sz.

20-76 1823

Könyvnyomda.

Könyvkötészet.

A NAGYENYEDI

KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

könyvnyomdája rendkívül gazdag és modern felszerelésénél fogva képes minden hasonnemű vállalattal versenyezni úgy a munkák olcsó árai, mint azok izléses kiállításai tekintetében.

A főtéren levő üzleti irodájában iskolás gyermekek részére mindennemű **iskolai szerek**, papir, tinta, tintatartók, tollak, tollnyeliek, írónok, palatáblák, palavesszők, vonalzők, **rajzeszközök**, festékek, ecsetek, rajztáblák, rajztömbök, torlógummik, szivacsok, **könyvtáskák** stb. stb. kicsinyben és jutányos árak mellett szerezhetők be.

Megrendelések bárhol megjelenő **könyvekre, hírlapokra és folyóiratokra** elfogadtatnak s pontosan teljesítettnek.

Elvállal mindennemű **könyvkötői** munkát is, s azokat gyorsan, olcsó árban és pontos kivitelben szállítja.

A „Közérdek“

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike a vidék legelterjedtebb lapjainak, s mint ilyen, **hirdetések közlésére kiválóan alkalmas.**

Aki tehát olcsón és biztos sikerrel akar hirdetni, forduljon bizalommal lapunk kiadóhivatalához.

Megrendelések elfogadtatnak az üzleti irodában: Főtér 38. sz. a.
(Leányiskola épülete.)

Nyomatványraktár.

Írószer-kereskedés.